

1.

Koko ajomatkan Halmeella oli paha aavistus siitä, mitä hän tulisi kohtaamaan Kaksikerrassa. Sitä tunnetta vastaan hän ei kuitenkaan ryhtynyt taistelemaan. Se tuli, kun oli tullakseen. Hän vaihtoi radiosta parempaa kanavaa ja keskittyi ajamaan pimeässä. Katulamppujen valaisema tieosuus oli päättynyt ja piti edetä mutkittelevaa mökkitietä. Pitkillä valoilla erotti hämärästi lumikinosten reunustaman ajotien, muuten ympärillä riitti kylmää Pohjolan pimeyttä.

Perillä Halme pysäköi autonsa tien varteen muutaman kymmenen metrin päähän mökkirakennuksesta. Hän nousi autosta, nosti takinkaulukset pystyyn ja veti käsiinsä hansikkaat. Meren läheisyydessä pakkanen ei antanut armoa, vaan pieksi poskipäitä ja tunkeutui sisään untuvatakin kauluksesta.

Edesspäin Halme erotti autojen valokiilat sekä kirrkailla kohdevaloilla valaistun pihamaan. Suoja-asuisia tutkijoita näytti olevan paikalla neljä. Hän näki myös koiran ja tämän ohjaajan haravoivan jälkiä takavasemmalla metsän reunassa. Halme oli varma, että paikalla oli tekniikan Anette Karlsson työpareineen ja lisäksi rikospaikkapartion tyyppejä. Pahaenteinen tunne voimistui. Halme tarpoi lumihangessa muutamana askeleena eteenpäin ja jäi lopulta seisomaan paikalleen sinivalkoisella nauhalla eristetyn alueen taakse. Hän katsoi kysyvästi viereensä tullutta oman tiiminsä jäsentä Sergei Petrovia, mutta Sergein kivikasvot eivät kertoneet mitään. Tunne paidan sisällä ei kuitenkaan hellittänyt.

Edessä oleva mökki näytti pienemmältä kuin Halme muisti. Hän oli käynyt siellä kerran aikaisemmin, mutta siitä oli jo suunnilleen vuosi. Silloin Ann-Mari oli muuttanut tavaran mökkiin. Kauempaa Halme näki Anette Karlssonin ottamassa valokuvia kuistin portailla. Ylimmällä porrasaskelmalla kyhjötti jähmettyneenä ruututakkinen pipopäinen mies, jonka paita ja avonaisen takin liepeet olivat tummuneet verestä. Pakkanen oli jäädyttänyt uhrin paikoilleen kuin vahanuken. Halme tunsi kouraisun vatsanpohjassaan.

– Onpa rajun näköinen, Halme pohti ääneen. – Onko mitään tietoa kuka tuolla on?

– Ei vielä, vastasi Sergei. – Ei ole myöskään näkynyt teki-jää eikä tekovälinettä.

Sergei viittilöi Karlssoniin päin. Sanaakaan sanomatta Karlsson tuli heidän luokseen ja näytti uhrin kädessä olutta esinettä. Sergei tarttui varovasti Karlssonin ojentamaan sinettipussiin ja tarkasteli jonkinlaista vihkosta. Se näytti olevan ajokortti, josta erottui miehen epäselvä kuva ja venäläinen nimi kuvan alla. Karlsson ei ymmärtänyt kirjaimia, mutta Sergei luki ääneen:

– Aleksei Vladislavovitš Mihailov.

Karlsson luutteli syntymäajan.

– Venäläinen? Halme ihmetteli, mutta Karlsson ei yhtynyt kummasteluun, vaan toisti nimen.

– Tässä lukee Aleksei Vladislavovitš Mihailov.

Halme huomasi, että Sergei näytti järkyttyneeltä, vaikka hänen äänensä oli pysynyt tasaisena. Sergei vilkaisi uudelleen ajokorttia ja tähyili sen jälkeen uhria.

– Näytätkö vielä tarkempaa kuvaa uhrista? hän kysyi Karlssonilta.

Karlsson näytti kuvaa kamerastaan. Sergei tuijotti intensiivisesti kuolleen miehen kasvoja ja mutisi jotakin syntymä-

aikaan liittyen. Hän suurensi kuvaa ja tarkasteli miestä vielä uudestaan, tämän nenän ja leuan muotoa ja näytti päätyvän mielessään johonkin tulokseen. Halme kummasteli Sergein reaktiota, mutta ei kysynyt mitään.

2.

Puoli tuntia myöhemmin Halme istui tien varteen jätetyssä autossaan ja tuijotti vierellään istuvaa alaistaan, joka tuntui hajoavan silmissä palasiksi. Ann-Mari vaikutti järkyttyneeltä ja aidosti tietämättömältä asioiden kulusta. Se huojensi Halmeen mieltä.

– Kyllä sinun on vain lähdettävä täältä heti. Tämä on nyt rikospaikka, hän totesi.

– Niin. Aivan. Mutta kuka tekee jotakin näin sairasta? Järkyttävää. En pysty millään ymmärtämään.

Rikosylikonstaapeli Ann-Mari Forsman oli selvästi varuillaan. Hän vilkaisi Halmetta ja käänsi katseensa nopeasti pois. Jäi tuijottamaan auton ikkunasta ulos kirkkaana loistavaa rikospaikkaa keskellä säkkipimeää talvi-iltaa. Oikean käden sormenpäät rumuttivat oven kahvaa.

Ann-Mari oli ollut poissa kotoa viikon. Hänen tyttärensä Linda oli ollut hoidossa anopilla. Nyt täysin ventovieraan miehen ruumis makasi hänen perintömökkinsä ja nykyisen kotinsa portailla, iskettynä kuoliaaksi lukuisin puukoniskuin. Ja kun Ann-Mari oli palannut Espanjan-reissun jälkeen kotiin, oli tämä järisyttävä näky ollut häntä vastassa. Talo oli ollut tyhjä, eikä Lindasta tai anopista ollut näkynyt jälkeäkään. Kumpakaan hän ei ollut saanut myöskään puhelimella kiinni. Tästä oli seurannut paniikki ja kaaos. Ja välittömästi soitto Halmeelle.

Ann-Mari oli jo nousemassa ulos autosta, kun Halme nyökkäsi hänet takaisin istumaan.

– Tiedät varmaan, että joudun laittamaan sinut sivuun tästä. Olen pahoillani, mutta näin se vain menee.

– Mutta eikö...?

– Ei.

– Entä jos minä...?

– Se on edelleen ei.

Ann-Mari läimäytti kämmenensä kojelautaan ja jäi istumaan paikalleen. Halmeen alaiset tiesivät, että mies pysyisi kannassaan. Oli hyödytöntä väittää vastaan. Kymmenessä minuutissa taktinen tutkija oli tuonut Ann-Marille välttämättömät tavarat sinetöidystä mökistä ja he olivat valmiit lähtemään. Halme käynnisti autonsa. Hän tavoitti Ann-Marin synkän ilmeen, kun tämä esitti kysymyksen, joka pyöri Halmeenkin mielessä:

– Mitä jos tämä on henkilökohtaista?

– Ei mietitä sitä nyt. Tiimi kokoontuu heti aamulla.

Hiljaisuuden vallitessa Halme laittoi vaihteen päälle ja auto nytkähti hitaasti liikkeelle. Ann-Mari jäi tuijottamaan ikkunasta ulos eikä saanut silmiään irti rikospaikasta. Halme saattoi vain arvata, miten koville tämä otti kaiken sen jälkeen, mitä Ann-Mari oli jo kokenut miehensä kuoltua.

3.

Sergei istui Pajerossaan ja nosti kättään Halmeelle, joka oli saanut käännettyä autonsa kapealla mökkitiellä ja ajoi nyt häntä kohti Ann-Mari kyydissään. Heidän perässään oli ajanut ruumisauto. Sergei olisi halunnut myös lähteä kotiin sa nukkumaan, muttei pystynyt toimimaan. Hän oli lamaan-tunut. Henkirikoksen uhrilla ei ollut kädessään ainakaan omaa ajokorttia. Ei perkele voinut olla, Sergei ajatteli. Mielessä myllersi. Oli pakko pysähtyä ajattelemaan. Hänellä oli yhtäkkiä paljon sulateltavaa. Terävä logiikka, jonka varassa hän oli tottunut työskentelemään, ei tahtonut suostua yhteistyöhön.

Ajokortissa oli lukenut Aleksei Vladislavovitš Mihailov, syntymäaika 25.12.1989. Sergei toisti mielessään tietoja. Tajunnassa jysähti pahasti. Tuntui aivan siltä kuin sydän repeäisi. Se löi äkkiä niin jumalattoman kovaa. Hän ei ollut aikuisiällä itkenyt kertaakaan, mutta nyt silmäkulmasta vierähti poskelle lämmin kyynelpisara. Sergei pyyhki sen hihansuulla pois. Samalla hän väänsi auton lämmityslaitetta pienemmälle. Auto kävi tyhjäkäynnillä ja ajovalot valaisivat muuten pimeää pakkasiltaa.

Joulupäivä kahdeksankymmentyhdeksän. Se oli Sergein rakkain muisto ja samalla myös yksi kivuliaimmista. Sellaiset muistot piti sulkea jonnekin mielen syövereiden kellareihin lukkojen taakse. Hän oli pyrkinyt poistamaan mielestään kaikki siihen joulupäivään ja sen jälkeisiin vuosiin liittyvät

muistot. Jos hän ei ajattelisi niitä, niitä ei olisi. Jos hän ei ajattelisi Alekseita, Alekseita ei olisi koskaan ollutkaan.

Nyt vuosien jälkeen menneet tapahtumat tuntuivat paiskautuvan tietoisuuteen liian lujaa. Puukotetulla miehellä oli Aleksein ajokortti, mutta Sergei oli siitä huolimatta varma, että mies ei ollut Aleksei. Jutussa oli jotakin todella hämärää. Sergei hengitteli syvään ja puristi samalla rattia. Uusi kyynel puristui silmäkulmaan. Muisto tuntui niin elävältä. Sitä vastaan oli mahdotonta taistella.

Sergei sulki silmänsä. Pakotti itsensä palaamaan mielessään vuosia taaksepäin. Ensimmäisenä hän muisti riisipuuron tuoksun. Hän näki mielessään koristellun joulukuusen ja kuuli pienen vauvan parkaisun. Ensimmäistä kertaa hän oli kuullut vauvan itkun. Hän muisti myös, kuinka hän oli myöhemmin illalla istunut sängyn laidalla jalkojaan heilutellen ja kuinka hänen käsiinsä oli varovasti laskettu lämpöinen pieni kapalo. Tummahiuksinen, sileäposkinen ja vähän ruttuinen vauva oli nukkunut sikeää unta. Hänen pikkuveljensä.